

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № VTCP-653-01
дата 10.02.2016

№ 01-00-19

10.02.2016

ДО

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА
И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
На Ваш №КТСП -654-01-3 от 20.01.2016 г.

ОТНОСНО: проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване № 654-01-3

УВАЖАЕМИ Г-Н АДЕМОВ,

Във връзка с изпратения ни за становище законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 654-01-3 на 20.01.2016 г., внесен за разглеждане в Комисията по труда, социалната и демографската политика към Народното събрание от народния представител г-н Петър Славов и група народни представители, изразяваме следното принципно становище:

Със законопроекта се предлага да бъде въведена възможност, работодателите да поемат личните осигурителни вноски, дължими от осигурените лица за своя сметка, като съответно тези разходи да бъдат признавани за данъчни цели по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане и да не бъдат облагани с данък „печалба“ сумите, които са внесли като осигурителни вноски и които са дължими за сметка на работниците и служителите им. Законопроектът предлага концептуални промени в най-ключовите закони свързани с основни параметри по приетия Закон за държавния бюджет на Република България за 2016 г., а именно – Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване.

С параграф 5 от заключителните разпоредби на законопроекта се предлага уредбата за упражняване срока на правото на избор да влезе в сила през текущата бюджетна година. В тази връзка следва да се има предвид, че съгласно чл.16, ал.2 и ал.3 от Закона за публичните финанси данъчно-осигурителните приходи се определят по силата на действащите данъчни и осигурителни закони към датата на влизане в сила на годишния закон за държавния бюджет и промени на данъците и на задължителните осигурителни вноски във всичките им елементи не трябва да се предвижда да влизат в сила по-рано от влизането в сила на закона за държавния бюджет и/или законите за бюджетите на Националната здравноосигурителна каса и на

държавното обществено осигуряване за съответната година или от тяхното изменение и допълнение.

Освен това, през лятото на 2015 г. беше приет ЗИД на КСО, по който беше постигнат максимален консенсус между всички участници и страни в социалния диалог по основните въпроси на социално-осигурителната система. Предложенията в него бяха изготвени при спазване на правилата за строго придържане към принципите на социалното осигуряване и тяхното възстановяване там, където те са нарушени и при стриктно съобразяване с европейските регламенти, директиви и препоръки, както и с всички международни актове в социалната сфера, по които Република България е страна. Стремежът на предлаганите промени беше да се постигне предвидимост и социална поносимост в дългосрочен план, съхраняване и подобряване на финансовата стабилност на системата на социално осигуряване.

Считаме, че предлагането на подобни промени, които засягат действащите режими на осигуряване и на данъчно облагане е необходимо да бъдат предхождани от предварително задълбочено обсъждане, както и от оценка на въздействието от прилагането им от страна на всички заинтересовани страни.

По отношение на финансовото въздействие върху консолидираната фискална програма - считаме че посочената финансова оценка от предлагания законопроект от вносителите в мотивите е непълна и едностранчива. Безспорно е, че приходите от данъка върху доходите на физическите лица биха се увеличили, предвид по-високия размер на данъчната основа, която би се получила, в случай че целия размер на осигурителните вноски е за сметка на работодателя, но едновременно с това ще бъде намален данък „печалба“ за сметка на работодателя. Следва да се отчете и факта, че за бюджета на държавното обществено осигуряване подобно законодателно решение ще има негативно въздействие върху разходната част, и по конкретно ще доведе до допълнителни разходи за краткосрочни обезщетения, имайки предвид, че базата която служи за определяне размера на обезщетенията е именно нетно възнаграждение за периода, от който е изчислено обезщетението.

Предлаганите промени биха довели до неспазване на един от основните принципи на държавното обществено осигуряване, а именно за равнопоставеността на осигурените лица, тъй като за еднакви по своята същност осигурени лица по чл.4, ал.1 и ал.10 от Кодекса за социално осигуряване, биха се получили различни режими на осигуряване и данъчно облагане, имайки предвид че една голяма част от осигурителите не прилагат Закона за корпоративното подоходно облагане.

По своята същност предложението също така води до избор от страна на работодател за поемане на „чужди“ задължения, което поставя въпрос за съответствието на подобно предложение с основополагащия принцип възприет в ЗКПО за непризнаване за данъчни цели на счетоводни разходи, които не са свързани с дейността.

Предвид посоченото в мотивите за социална ангажираност на работодателите не става ясно защо привличането и задържането на служители не е свързано с увеличаване на работната заплата, а с поемане на осигурителни вноски, които са за сметка на осигуреното лице. Това като краен ефект по наше мнение води до избягване на осигурителното и данъчно законодателство, което по никакъв начин не следва да бъде насърчавано в т.ч. и предвид европейските инициативи в борбата срещу избягването на данъци и свиване на данъчна основа.

По наше мнение, предложените промени биха довели до усложняване на процеса по администриране, както в Националната агенция по приходите, така и в Националния осигурителен институт. Предложеният срок с § 5 от заключителните разпоредби на законопроекта, до който може да бъде упражнено правото на избор за 2016 г. - до 30.03.2016г. е неотнормисимо кратък, предвид необходимите изменения и допълнения в подзаконовите нормативни актове по прилагането на данъчните и осигурителни закони, включително, свързани с подаване на данни за осигурените лица за определяне правата и размерите на

полагащите им се осигурителни плащания, както и съответните промени, които следва да се направят в информационната система на НАП и НОИ.

Не на последно място и според сега действащото законодателство съществуват редица възможности чрез които биха могли да се реализират преследваните със законопроекта цели. По реда на дял III на Кодекса за социално осигуряване, чрез доброволно осигуряване в допълнителни фондове от страна на работодателя законодателят е предвидил случаи, при които се ползват редица данъчни облекчения. Не случайно в силно развитите държави доброволното осигуряване от работодателите е фактор, който мотивира и задържа квалифицираните кадри.

Във връзка с горното, Министерството на финансите не подкрепя предложението за законопроект № 654-01-3 от г-н Петър Славов и група народни представители.

МИНИСТЪР:

/ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ/

